

Sygn. akt I UK 365/19

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania B.G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o ustalenie właściwego ustawodawstwa,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 października 2020 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 25 kwietnia 2019 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...]. wyrokiem z 25 kwietnia 2019 r. oddalił apelację skarżącego wnioskodawcy B.G. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 11 kwietnia 2017 r., który oddalił jego odwołanie od decyzji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z 14 czerwca 2016 r. i 30 czerwca 2016 r., stwierdzających, że ma do niego zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie ubezpieczeń społecznych od 1 grudnia 2012 r. do 31 października 2014 r. i od 1 listopada 2014 r. do 31 stycznia 2015 r. Sąd ustalił, że dla wnioskodawcy zostało tymczasowo ustalone litewskie ustawodawstwo o czym polski organ rentowy poinformował organ litewski, który początkowo potwierdził swoje ustawodawstwo formularzem A1. Jednakże postanowieniem z 23 września 2015 r. instytucja litewska anulowała formularz A1 za okres od 2 stycznia 2012 r. do 31 stycznia 2014 r., a także odmówiła zastosowania wobec wnioskodawcy ustawodawstwa

litewskiego, ustalając, iż w okresie zatrudnienia w firmie „U..S” właściwym dla niego jest ustawodawstwo polskie. Jednocześnie poinformowała ZUS, że firma ta nie prowadziła na terenie Litwy żadnej działalności, a zatrudnieni przez nią obywatele polscy nigdy nie pracowali na terytorium Litwy. W zakresie drugiego ze spornych okresów zatrudnienia – na rzecz „U.” – pismem z 15 stycznia 2016 r. instytucja litewska od razu wyraziła sprzeciw wobec tymczasowo ustalonego ustawodawstwa litewskiego w decyzji ZUS i stwierdziła, że w okresie umowy z tą firmą wnioskodawca podlega ustawodawstwu polskiemu. Kontrola również w tej firmie wykazała brak działalności i fikcyjne zatrudnienie.

Na tej podstawie Sąd Apelacyjny stwierdził prawidłowość decyzji pozwanego i wyroku oddalającego odwołanie skarżącego. W spornych okresach jedynym tytułem dla skarżącego do podlegania ubezpieczeniom społecznym była działalność gospodarcza w kraju. Wydany wcześniej formularz A1 został anulowany. Zaskarżenie decyzji litewskiej nie powoduje, że nadal istnieje tytuł ubezpieczenia na Litwie.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na „występowanie w niniejszej sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego charakteru zaświadczenia na formularzu A1, związania organu miejsca zamieszkania zainteresowanego stanowiskiem instytucji miejsca świadczenia pracy, w szczególności jeśli instytucja ta nie przedstawia żadnych dowodów na potwierdzenie sytuacji zainteresowanego jak również znaczenia określonego w art. 16 ust. 3 rozporządzenia nr 987/2009 terminu 2 miesięcy na zgłoszenie sprzeciwu oraz skutków jego niezachowania przez instytucje miejsca świadczenia pracy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Istotne zagadnienie prawne nie zostało sformułowane. Dla wykazania tej przesłanki wymagana jest adekwatna analiza prawa, orzecznictwa a nawet piśmiennictwa, gdyż tego wymaga twierdzenie, że takiej rangi określone (konkretne)

zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy.

Wniosek natomiast zestawia kilka kwestii, które pełnomocniczka skarżącego omawia w uzasadnieniu i sama wyjaśnia. Osobo ani razem kwestie te nie składają się na istotne zagadnienie prawne. Skarżąca nie ma problemu z interpretacją prawa, jako że sama dokonuje wykładni. Zwykła wykładnia prawa nie stanowi podstawy przedsądu (*a contrario* art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.), a tym bardziej nie składa się na istotne zagadnienie prawne, które ma na uwadze art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., bowiem nie może być redukowane do wyrażania przez Sąd Najwyższy akceptacji dla wykładni prawa prezentowanej we wniosku. Przykładowo wniosek stawia pytanie o zaświadczenie A1 i jednocześnie podaje, że jego znaczenie jest wtórne wobec procedury ustalania ustawodawstwa właściwego. Zważa też na procedurę koncyliacyjną i rolę Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia. Nie powinno być wątpliwości, że wydanie zaświadczenia nie przesądza (petryfikuje) tymczasowo ustalonego ustawodawstwa. Znaczenie ma sytuacja faktyczna, czyli rzeczywista praca i odpowiadające mu prawo materialne, bowiem od tego pochodne jest ubezpieczenie w systemie koordynacji. Oznacza to, że termin 2 miesięcy na wniesienie sprzeciwu od tymczasowo ustalonego ustawodawstwa właściwego nie zamyka sprawy. Nie jest wszak wykluczona kontrola decyzji organów w postępowaniach odwoławczych. Nie oznacza to, że samo wszczęcie postępowania od razu przekłada się na wzruszenie decyzji podjętej przez organ krajowy lub na wstrzymanie sądowego postępowania odwoławczego. Są to podstawowe reguły postępowania, które co najmniej pośrednio potwierdziła uchwała składu powiększonego Sądu Najwyższego z 9 września 2020 r., III UZ 4/18, przyjmując, że – „Nie dochodzi do „nierozpoznania istoty sprawy” w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 477^{14a} k.p.c. w sytuacji, gdy w toku postępowania sądowego w sprawie o podleganie obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu uchylona zostaje decyzja wydana przez organ rentowy innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przedmiocie niepodlegania ubezpieczeniu społecznemu w tym państwie.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

